

*Quaderns de
la Selva, 6
1993*

CENTRE D'ESTUDIS
SELVATANS

Notes d'uns anys atziacs en alguns pobles de la Selva (1808-1810)

AGUSTÍ M. VILÀ GALÍ

En el núm. 4 de Quaderns de la Selva, sota el títol de *Lloret de Mar en temps de la Guerra del Francès*, donàvem informació relativa a algunes situacions en què es va trobar la població de Lloret de Mar durant l'ocupació francesa, la qual molt fraccionada feia referència al període comprès entre mitjans de 1810 i el final de la contesa, basada en unes poques cartes dirigides a les autoritats de Lloret, les quals formaven part d'un arxiu particular. Avui disposem d'un lot relativament important de correspondència, que es guarda a l'Arxiu Municipal de Lloret de Mar, la qual fa referència, quasi íntegrament, als esdeveniments des de començaments de 1808 fins al final de 1810. Les lletres en qüestió, si bé totes van dirigides a les autoritats de Lloret des de diversos pobles veïns, ens proporcionen notícies d'algunes actuacions de Lloret, de l'ajuda que prestà a altres poblacions i, fins i tot, d'alguns fets fins ara poc coneguts.

DE la correspondència de la qual ens servirem no solament se'n pot extreure la situació de Lloret de Mar durant el període considerat, entre el començament de la guerra i la caiguda d'Hostalric en poder de les tropes franceses, pel maig de 1810, sinó també la d'altres pobles veïns amb els quals es mantenien contactes constants, com ara Tossa, Sant Feliu de Guíxols, Girona, Hostalric, Blanes i Arenys de Mar, principalment, segons on es trobava el quarter de les forces espanyoles i les situacions crítiques per les quals passaven algunes d'aquelles poblacions.¹

1808

Lloret de Mar

Les tropes franceses havien entrat a Barcelona el dia 13 de febrer de 1808 i el dia 29 d'aquell mateix mes havien ocupat la Ciutadella i, tot seguit, el castell de Montjuïc.² En la mateixa data de 13 de febrer es donaven instruccions a Girona i

1. Com que la major part de la informació que es dona està basada en la correspondència que es guarda a l'Arxiu Municipal de Lloret de Mar, només s'especificarà l'origen de la documentació consultada quan es tracti de notícies d'una altra procedència.

2. Eloi BEULES i Albert DRESAIRE, *La Guerra del Francès a Mataró (1808-1814)*, Patronat Municipal de cultura de Mataró, Ed. Alta Fulla, 1989, p. 23, 24 i 30.

el general francès. Per un altre costat també assabenta que la Junta i Justícia de Malgrat ha comunicat que dos comissionats de Mataró els demanen auxili per reforçar la costa. Per aquestes dates s'esdevenia el primer setge de Girona.

La segona carta, també del dia 13 de juny de 1808, de la mateixa data en què el cos d'exèrcit del general Duhesme temptejava la línia defensiva establerta a les altures de Mongat,⁴ és una comunicació angoixosa de Mataró en què es comunica a tots els pobles de la costa, des d'Arenys fins a Sant Feliu de Guíxols, que se sap oficialment que els francesos volen atacar, o ja ho estan fent, la línia de Mongat. Es demana la tramesa de tota la gent que es pugui armar per defensar-se dels enemics de la religió i de la pàtria.⁵

Malgrat tot, el dia 16 de juny Mataró era ocupada i saquejada per les tropes napoleòniques.⁶

Roses

De data 22 de novembre és una petició de Julián de Bolívar, president de la Junta governativa de Girona, d'ajuda pels ferits procedents del setge de Roses. Diu que, atès que la plaça de Roses es troba atacada i assetjada per l'enemic, es fa molt penós el trasllat de ferits des de la vila de l'Escala a l'hospital de Sant Feliu de Guíxols, per la qual cosa la Junta de Girona ha resolt que totes les poblacions marítimes enviïn tots els vaixells que puguin per tal que els ferits es traslladin amb menys incomoditats des de Roses fins a Sant Feliu.

Al cap de pocs dies, el primer de desembre, es rep una comunicació del marquès de Lazán, dirigida, a més de Lloret, a Blanes i Sant Feliu de Guíxols, en la qual exposa que essent necessari, amb urgència, fer arribar a la plaça de Roses la major quantitat possible de municions de guerra, queviures i altres efectes, manava que tots els vaixells disponibles en les poblacions esmentades fossin enviats a l'Escala per ajudar aquella població.

Malgrat aquestes disposicions el dia 7 de desembre Roses queia en poder de l'enemic.

4. Eloi BEULAS, i Albert DRESAIRE, Albert, *La Guerra...*, 51/52.

Lligall 17, 1808.

5. AHMSF, Secció Correspondència,

6. Eloi BEULAS, i Albert DRESAIRE, *La Guerra...*, p. 52-61.

Girona

No es tracta pas de descriure els setges de Girona dels quals ja se n'han ocupat historiadors especialitzats; es tracta de recollir les notificacions més importants rebudes a Lloret procedents de la capital.

De data 13 de juliol és una carta signada pel President de la Junta governativa de Girona, Julián de Bolívar, autor d'unes detallades disposicions, donades dos dies abans, reguladores i estimuladores de la defensa de la costa mitjançant l'activitat corsària.⁷ La carta que envia a Lloret no ve a ser més que una ratificació i recordatori d'aquelles disposicions generals. Diu que n'envia dos exemplars, per estimular els corsaris perquè es dediquin amb afany a la defensa de les nostres costes marítimes i a apresar i a derrotar les embarcacions enemigues, perquè siguin premiats pel seu treball, adjudicant-los part de les embarcacions fetes presa en la forma que es detalla en el seu escrit. Disposa que un exemplar sigui exhibit en el lloc més oportú i l'altre quedi en l'arxiu corresponent.

Ens trobem ja a començaments de novembre. Girona ha sofert i superat el segon setge. És de nou Julián de Bolívar el que es dirigeix a les autoritat de Lloret amb altres dos documents. El primer del dia 6 es posa en coneixement de les autoritats locals que, segons una declaració feta per un dels presoners de guerra francès, que es troba detingut a Tarragona, al brigada major de la seva presó, Francisco Salazar, un patró de Barcelona per nom Robaret transporta a França la correspondència de les tropes franceses de Barcelona, per tal que pugui prendre les mesures convenients per la captura del vaixell esmentat i del seu patró, i lliurar-los als comandants dels vaixells anglesos que es trobin en aigües del districte o a altres corsaris, perquè procurin la presó del tal Robaret. Demana que amb la màxima atenció, valent-se del corsari o corsaris o altres vaixells útils que es trobin en el port de la vila, faci reconèixer les mars, costes, platges i cales properes, tant de nit com de dia, amb la prevenció de detenir el Robaret amb la seva llanxa, o qualsevol embarcació sospitosa que, sota pretextos dubtosos i amb aparences de pescar o de dedicar-se a qualsevol altre fi innocent, pugui conduir a França la correspondència de les tropes franceses de Barcelona, donant-li part immediatament la seva detenció o captura i de qualsevol incident.

7. Lluís BATLLE PRATS, "El corso en el litoral gerundense en la guerra de 1808-1809", *Congreso Histórico Internacional*

de la Guerra de la Independencia, vol. I, p. 391-393.

La segona carta de data 14 del mateix mes de novembre és acompanyatòria d'una ordre expedida pel Capità General de l'Exèrcit i Principat, D. Joan Miquel de Vives, descendent de Sant Feliu de Guíxols,⁸ notificant el blocatge rigorós a què estaven sotmesos la ciutat i el port de Barcelona, blocatge que va ser dirigit pel propi capità general i que, com se sap, va fracassar totalment. Com a resultat d'això va ser destituït de la Capitania General de Catalunya i enviat amb el mateix càrrec a Castella.

Sant Feliu de Guíxols

També d'aquest mateixos dies, del 13, és una carta rebuda de Sant Feliu de Guíxols, signada per Benet Rovira amb la qual es notifica a la Junta de Lloret que el cap superior de la de Girona l'ha previngut que s'espera que aparegui per aquestes costes la fragata *Nuestra Señora de Atocha*, que navega amb destinació a aquell port. Prevé les autoritats de Lloret que en cas que es presenti a la vista algun vaixell d'aquest tipus es procuri identificar-lo i que, si es tracta de l'embarcació esmentada, se li donin instruccions per tal que recalí a Sant Feliu, al mateix temps que se'n dona notícies al remitent de la comunicació.

Hostalric

El dia 12 de desembre són la gent d'Hostalric els que comencen a demanar. És una comunicació signada per Carles de St. Eliez el qual diu que, a causa de les urgències i de la necessitat en què es troba de defensar fins l'última gota de la seva sang aquella plaça que està sota el seu comandament, la llei l'imposa exigir els queviures que s'especifiquen en la mateixa ordre. Espera que tot l'honorat i lleial veïnatge de Lloret es farà càrrec de la seva importància i se sotmetrà de grat, amb promptitud i sense cap mena de demora a l'obediència; els mana de portar fins a aquella població els subministraments que demana, posant-los a la seva disposició, sota resguard que al seu lliurament ofereix

8. Francisco i María José SALA, "Memórias Históricas de la villa de Sant Feliu de Guíxols desde su fundación hasta el siglo XIX de la era cristiana", *Estudis*

sobre temes del Baix Empordà, Publicació de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà, 4, 1985, p. 70.

donar al portador i administrador, de tot el que en farà justícia i elevarà a la Suprema Junta central per mitjà del Capità General de l'Exèrcit de Catalunya. En cas de no atendre's la seva petició els posaria en la dura alternativa, afirma, d'haver de recórrer a la força militar que deixaria tacat el patriotisme que convé demostrar. Les provisions que sol·licita són 10 roves de sabó, 60 roves d'arròs i 40 quintars de bacallà.

1809

La correspondència és abundosa, però ens limitarem a comentar aquella que ens ha semblat més rellevant i deixarem de banda tota la que fa referència a les peticions de petites partides de queviures per les diverses places veïnes.

Durant aquest any es produeixen fets transcendents en el desenvolupament de la guerra: pèrdues de Sant Feliu, Palamós i Girona i ocupació i saqueig d'Hostalric.

Sant Feliu de Guíxols

A començaments d'aquest any Lloret degué socórrer la vila de Sant Feliu de Guíxols, segons es dedueix d'una carta datada el dia 29 de maig en aquella població, en la qual s'agraeixen al batlle i junta de Lloret el zel i l'activitat amb què s'havien armat per auxiliar Sant Feliu, amenaçada pels francesos. Al mateix temps es fa saber que hom té notícies que els francesos han travessat el Ter i s'han dirigit a Verges, i que se suposa que tenen ordres d'assetjar Girona. Realment el tercer setge de Girona havia començat aquell mateix mes de maig.

El dia 13 de juny una carta de Sant Feliu assabenta la Justícia de Lloret que des del dia 10 s'ha donat llicència per treure de Palamós i desembarcar a Blanes o Lloret més de 1.300 quarteres de blat, contra certificació. Tal vegada ja s'adonaven que la cosa anava pel pedregar i intentaven salvar aquelles reserves. Sant Feliu cauria en poder dels francesos el dia 21 d'aquell mateix mes i Palamós pocs dies després, el 5 de juliol. Els francesos, comandats pel general Fontané, havien assolit de desarticular l'ajuda que podria rebre la capital des de la mar, essent Sant Feliu el lloc de reunió dels corsaris espanyols que interceptaven el pas de tot quant era tramès de França a Barcelona, sobretot si els vaixells francesos no navegaven amb una escorta considerable. Recordem que Sant Feliu des de bon començament es distingeix per la seva lluita corsària contra la navegació francesa, essent així que ja abans de

mitjans de juliol de 1808 eren onze els vaixells francesos capturats pels corsaris guixolencs.⁹ Palamós era encara d'un més alt interès ja que des del seu port es facilitava la comunicació de Girona amb Tarragona, on normalment es trobava el capità general marquès de Coupigny.¹⁰

L'ocupació de Sant Feliu degué comportar que els francesos estenguessin la cobertura de la conquesta fins a pobles veïns, segons podria deduir-se de l'ocupació de Tossa el dia 12 de juliol, per 500 infants i uns 25 o 30 cavalls, ocupació que segons unes versions es podria haver estès fins a Lloret (no confirmat). Els sometents van ser dispersats i els comandants s'embarcaren i s'ignorava on es trobaven. Tot això extret d'una comunicació del mariscal de camp Pedro Quadrado al Marquès de Coupigny, capità general de l'Exèrcit de Catalunya.¹¹

A primeries de setembre els francesos abandonen la població per reforçar el setge de Girona. Rendida la capital el 10 de desembre, els francesos tornen a Sant Feliu on estableixen una guarnició de 2.500 homes sota el comandament del general Dumulin, que la desocupa, de nou, quan les tropes espanyoles s'apoderen del castell de Figueres, per tornar quan aquella fortalesa fou altra vegada en poder dels francesos.¹²

Altures de Sant Grau de Tossa

Al cap de pocs dies de ser ocupades Sant Feliu i Palamós, el dia 9 de juliol, es troben les primeres notícies d'un grup de sometent destacat a les muntanyes de Sant Grau de Tossa. Des d'aquest lloc s'adverteix la gent de Lloret que el dia 12 hi arribaran 136 homes pels quals s'haurà de disposar d'un ranxo a raó de mitja lliura de carn (bou, xai o ovella). L'ordre va signada per un tal Narcís Rich.

El dia 22 del mateix mes Joan Jordà des de les Altures de Tossa comunica a la Justícia de Lloret que tinguin disponibles les tres càrregues de blat demanades i que tot seguit les portin a Hostalric a disposició del Comandant General.

El dia 26 trobem noves notícies del grup de resistència a les altures

9. Francisco i Maria José SALA, Op. cit., p. 69-70. Veure també, Lluís BATLLE PRATS, "El CORSO...".

10. Lluís CAMÓS CABRUJA, *Un episodi de la Guerra de la Independència a la vila de Palamós*. N.P. Historietas de Palamós, El desastre de 1809, *Semanario de*

Palamós, 2 de juliol de 1885.

11. Josep M. PONS GERI, *Diari d'uns anys de guerra (1808-1814)*, L'Aixernador, 1993, p. 45.

12. Francisco i Maria José SALA, "Memorias...", p. 77-78.

de Sant Grau de Tossa, en el qual es troba integrat un grup de 100 arenyencs comandats pel capità Manuel Arquer.¹³

L'endemà es demana la tramesa a l'ermita de Caulès o a Can Mundet de queviures per a la gent del sometent que es troba en aquell punt per evitar que l'enemic s'interni en el país. Es demana que des de Lloret s'envii pa, arròs, vi, oli, sal i verdures.

En data de 29 d'agost i des de les Altures de Tossa, Esteve Masmitjà, que diu que el Mariscal de Camp Pedro Quadrado li ha confiat el comandament de la gent dels sometents i "expatriats", protesta per la negativa de la Justícia de Lloret a la contribució de racions d'etapa per als expatriats, afirmant que no té cap facultat per eximir a la vila de la contribució esmentada i que per tant han de complir les ordres rebudes.

Continuen els problemes entre la Justícia de Lloret i el cap dels sometents destacats a les Altures de Tossa. El dia 5 de setembre el comandant Masmitjà comunica al Justícia de Lloret que el comissionat lloretenc de sometents, Josep Ribas, se li ha presentat amb només dos homes no sabent on eren els altres, motiu pel que ordena que es presentin sota la seva responsabilitat.

El dia 9 del mateix mes el mariscal en cap Pedro Quadrado disposa que un tal Francesc Poch amb 4 homes més s'estableixi a Santa Ceclina. Els de Lloret els hauran de subministrar pa i etapa.

Esteve Masmitjà insisteix el dia 23 des de les Altures de Tossa recordant que Lloret, Blanes i Tossa han de carregar amb les despeses de racions de pa i etapa. Informa que Tossa ja ha complert i que ara li toca a Lloret, calculant prudentment el valor de la ració de pa, vi i etapa que ha de ser doble per ell i senzilla pel seu ajudant, que haurà de comptar-se des del dia 26 d'agost fins els 26 del present mes de setembre, de tot el qual lliurarà, diu, el rebut corresponent.

Però els de Lloret devien ser difícils de manejar, perquè en data 21 del mateix mes de setembre, Joan Jordà, des de Sant Feliu, que es devia trobar lliure de francesos, amenaça de part del mariscal de camp Pedro Quadrado, Comandant de la Marina, que si la Justícia de Lloret no vol pagar els mossos com és just, li ha conferit facultats per enviar-li pres l'Alcalde de la població que en tal cas hauria de lliurar al castell d'Hostalric.

13. Josep M. PONS GURI, *Diari...*, p. 46.

La impressió que es té és que tothom manava. En mig de tota l'anterior correspondència es troba una carta datada a Can Mundet de Caulès el dia 7 de setembre, signada per un tal Vicenç Fàbrega (a) Bañolas, en què es demana a l'Ajuntament de Lloret que enviï gent voluntària que hi vulguin anar, que pels que manquin fins a tretze ell se n'ocuparà, amb el qual diu que podran quedar descansats. Però els diners pels 13 els ha d'enviar Lloret a Can Rissech de Sant Llorenç de Llagostera, casa en la qual es trobarà el campament.

Lloret devia continuar resistint-se a complir les ordres i recomanacions rebudes, perquè el dia 9 d'octubre, se'n rep una signada pel tal Pau Duran des de Sant Grau de Tossa, queixant-se al Justícia de Lloret per haver-li enviat en un relleu de 15 homes del sometent dos que diu que no són bons per a les armes i els retorna; es tracta de Josep Sureda i Pau Duran, fent-los avinent que per cap motiu li enviïn criatures sinó homes ferrenys. Exigeix que sense pèrdua de temps els substitueixin per altres dos.

Sant Grau i les seves rodalies, les muntanyes i boscos entre Lloret, Tossa i Vidreres devien ser un lloc privilegiat per, si no combatre obertament les tropes invasores, almenys per hostilitzar-les permanentment. L'historiador arenyenc Josep M. Pons i Guri ens dóna repetides dades d'aquest lloc de concentració i de resistència, assabentant-nos que Arenys, malgrat la seva lluita contra l'invasor, concentra a la població el sometent de la marina per ser enviat cap a Tossa, la qual ens diu que va estar de nou unes hores en poder de l'enemic.¹⁴

La importància del lloc i de la tropa lleial allà establerta sembla que queda prou evidenciada pel recolzament a una comunicació enviada el dia 14 d'octubre pel mariscal de camp, Pedro Quadrado des d'Hostalric. L'objecte de la comunicació, dirigida a la Justícia i Ajuntament de Lloret, no és altre que demanar que es faci provisió de pa i de tota mena de queviures per tal de socórrer la tropa que es preveu passi per Lloret l'endemà –segurament amb destinació a Sant Grau– i que prepari un sometent general amb provisions per al màxim de dies, sense distinció de persones, el qual haurà de trobar-se, precisament el matí del dia següent, a l'ermita de Sant Grau, on trobarà el que l'ha de dirigir.

En el marge de la comunicació apareix una nota del propi Mariscal Quadrado en la qual fa saber a les autoritats de Lloret que el coman-

14. Josep M. PONS GURI, *Diari...*, p. 48.

dament general del sometent de Sant Grau és confiat a Pau Duran, del 2n. terç de Girona, al qual representaran tots el comissionats de cada poble, obeint-lo amb la major submissió i respecte.

Mataró

La situació es fa tibant per tots costats. Des de Mataró, el mateix dia 13 de juny, Antoni de Coupigny demana a Lloret tots els queviures possibles, prenent les precaucions degudes per tal que l'enemic no conegui l'objectiu i no prepari alguna emboscada per apoderar-se'n. Tot i que l'ordre arriba de Mataró sembla admès que aquests queviures devien anar destinats a l'exèrcit que sota el comandament dels generals Blake i del propi Coupigny intentaven rompre el tercer setge de Girona.

Hem de suposar que amb el mateix objectiu degué anar destinat el sometent de Lloret comprès entre els 16 i els 50 anys que el General de Sometents demanava que s'enviï a Castellar de la Selva, amb armes o sense i portant queviures per 4 dies.

El mateix missatge de Lloret es enviat a Tossa, acabant el seu requeriment amb el patriòtic paràgraf següent:

... confiando que toda la juventud querrá ser patícipe de la gloria que vamos a alcanzar. Los somatenes deben venir armados con fusiles, y en falta de éstas con las armas más a propósito para ofender al enemigo y provistos de víveres para cuatro días. Entre los 16 y 50 años, sin distinción de clase ni estado.

Hostalric

Lloret per altra costat devia fer de trampolí o port de descàrrega de subministraments destinats a la plaça forta d'Hostalric. Una demostració es troba en una carta que s'envia a la Justícia de Lloret el dia 7 de setembre, signada per Josep Pla i Puig per delegació de Joan Jordà comandant de sometents, en què notifica que el patró Maties Tolosa, de Palamós arribarà a Lloret amb tres pipes de vi negre, si bé en una hi manca mitja càrrega, una altra amb vi agre, una mica de blat del conegut per mestall que, segons es calcula, hi haurà cinc quarteres i un quartà, dos sacs de farina, una quartera de sal, onze barrils d'anxova i un fusell, encarregant la Justícia de Lloret que presti ajuda al patró esmentat i que un cop descarregats s'ocupi de conduir-ho o enviar-ho tot a Hostalric, a la disposició del comandant general Pedro Quadrado, fent responsable a l'autoritat de Lloret dels danys que pugui sofrir la mercaderia.

Però no tot havien de ser notificacions i oficis displicents. Algun n'hi havia d'haver que tingués un altre to. Així del mateix dia 9 d'octubre es troba una carta enviada des del quarter general, signada pel mariscal de camp Pedro Quadrado, de la qual sembla deduir-se que Lloret degué prestar algun servei important a la flota anglesa aliada. La carta o comunicació dirigida a la Justícia de Lloret comença acusant rebut d'una comunicació de les autoritats de Lloret i complaent-se que hagin rebut amb l'atenció deguda *a nuestros Amigos Aliados* al mateix temps que diu que espera que els altres que es presentin seran rebuts de la mateixa manera, proporcionant-los tot el que demanin i se'ls pugui donar; que convençut del que diu l'autoritat lloretenca que no es disposa de tot el que puguin demanar, ha determinat que en el seu nom oficiï a les Justícies de la comarca per tal que lliurin tot el que disposin de verdures, plomes i altres coses que demanin els vaixells de S.M. Britànica, i que tot ho paguin a preus normals, en el ben entès que en el cas que es trobés alguna Justícia que es resistís indegudament a complir el que deixa establert, serà castigat amb tota severitat, deixant dit a la Justícia de Lloret que, en nom seu, ho participin als altres perquè no puguin, en cap cas, al·legar ignorància, ordenant, finalment, la Justícia de Lloret que l'informi de tot el que passi.

El mateix dia arriba a Lloret procedent també d'Hostalric, una nova comunicació, aquesta vegada del Governador del Castell, el tinent-coronel Julián de Estrada, demanant a Lloret tres fusters i tres paletes per anar a treballar a les obres de fortificació d'aquella plaça, els quals s'hauran de presentar el matí del dia 11 proveïts de les eines pròpies dels seus oficis. Peticions semblants són cursades a Blanes, Calella, Sant Pol, Arenys de Mar, Arenys de Munt, Canet i Sant Celoni, sumant en total 25 fusters i 24 paletes.

Però els lloretencs devien ser difícils de dominar perquè al cap de pocs dies, el 25 d'aquell mes, es rep una queixa del comandant Julián de Estrada per no haver rebut el personal que havia demanat, i més encara perquè diu que sap que s'amaguen en el poble els que havien d'anar-hi i s'han fugat de la fortalesa sense esperar el relleu ni obtenir el seu permís. Amenança d'efectuar execució militar si no es compleixen les seves ordres.¹⁵

Hauria de passar poc més d'un mes d'aquests comunicats i peticions, quan el mariscal de camp Pedro Quadrado hauria de batre's en retirada

15. AHMSF, Secció Correspondència, Lligall 18, 1809.

davant d'un exèrcit francès de 4.000 homes provinent de la zona de Girona, sota el comandament del general Pino. El dia 7 de novembre la població és ocupada, un cop saquejada i cremades un bon nombre de cases, l'enemic es retira deixant una estela de dolor i de destrucció, sense que la guarnició del Castell fes gran cosa per evitar la desfeta.¹⁶

Abandonada la població d'Hostalric pels francesos, el Governador del Castell reincideix en les peticions d'ajuda de mà d'obra especialitzada i de subsistències. Així és com el dia 20 de novembre es demana a Lloret que s'entreguin tots els xais i cabres que hi hagi a la població, lliures d'altres obligacions i de l'abastament de la població i el dia 29 es requereixen dos paletes i dos fusters per contribuir a les obres de fortificació de la fortalesa. Es diu que han de presentar-se amb les eines que els són pròpies i que seran pagats.

Blanes

El mes de juny de 1809 va ser molt mogut. El dia 20 es demana des de Blanes que s'hi enviïn 800 racions de pa per repartir quan passin les tropes, que no s'especifica on anaven destinades, si bé ens ha d'estar permès de creure que devien també ser enviades cap a Girona. Recordem que Blanes va ser ocupada, el dia 26 d'aquell mes de juny, tot i que degué ser una ocupació curta, perquè de nou des de Blanes, el dia 4 de juliol, Joan Jordà, de part del general de l'Exèrcit i del Cavaller Tinent Coronel Anglès del servei de sometents, mana la Justícia de Lloret que per tot l'endemà enviï a les Ferreries de Palafolls 2 càrregues de vi negre i 2 roves d'oli per als 200 homes del sometent d'aquell lloc.¹⁷

Els lloretencs li protesten fent-los avinent que la població, des que va començar el setge de Girona (es deu referir al tercer setge) ha mantingut i manté un sometent, a més de la gent destinada a l'artilleria i a la capital. També els recorda que manté un altre sometent en les altures al voltant del terme de Lloret per contenir les guerrilles enemigues que es troben a les rodalies.

16. Manuel URGELLÈS, *Hostalrich. Memòries de la Guerra de la Independència*, Impremta Jaume Japús, Barcelona, 1888, p. 69-71.

17. Josep MESTRE ROVIRA, *La vila de Blanes i el seu desenvolupament. Els segles XVIII, XIX i XX (fins al 1936)*, Blanes, 1981, p. 85-86.

Arenys de Mar

Un altre punt de procedència de la demanda d'ajuda va ser sens dubte Arenys de Mar, constituïda en capçalera corregimental a la caiguda de Girona, si bé ja molt abans, el 14 de juliol de 1808, sabem que miquelets de Lloret de Mar s'havien afegit als sometents d'Arenys i miquelets de Sant Feliu, que operaven prop d'aquella població del Maresme a les ordres de Milans del Bosch. Arenys ja havia estat ocupada per primera vegada el dia 16 d'aquell mateix mes per les tropes del general Lechi.¹⁸

A partir d'aquest fet Arenys ha de sofrir amb alternatives de durada variable la presència de les tropes franceses i per aquesta raó era freqüent la petició d'ajuda d'homes i vitualles d'altres poblacions, proveïments que sembla que s'intensifiquen arran del setge del castell d'Hostaric.

1810

Les illes Medes

Al cap d'uns mesos de l'ocupació de Palamós i de Sant Feliu es planteja la necessitat de fortificar les illes Medes amb la finalitat d'interrompre tot el pla ideat per l'enemic, de fer el cabotatge i constituir magatzems a Palamós i Blanes, per tal de proveir Girona, i Barcelona i així evitar el cost elevat del transport per terra, a més de l'entreteniment de tropa que representava.¹⁹ Lloret hauria de participar també a la defensa d'aquelles illes. És per aquesta raó que en data de 26 de febrer de 1810 el secretari de la Junta d'Arenys, Josep Domingo Bofill, es dirigeix a la Justícia de Lloret en el sentit que sabent que en la torre de la població es troba emmagatzemada una bona quantitat d'armes de foc i piques i que essent com són necessaris per a l'armament de l'exèrcit i la defensa del castell de les Medes i d'altres places, li mana que s'enviïn immediatament per mar, en el ben entès que es pagaran els nòlits que siguin justos.

D'uns dies després és un rebut, de data 5 de març, de la recepció per part d'un tal Miquel Molins i Piqueras, que devia ser el comissionat per

18. Josep M. PONS GURI, *Diari...*, p. 14 i 18.

19. FRANCISCO I MARÍA JOSÉ SALA, "Memorias...", p. 78-79.

rebre l'armament de Lloret, de 25 piques les quals van destinades a la defensa del Castell de la Meda.

Pèrdua del Castell d'Hostalric

El dia 21 d'abril una nova comunicació, des d'Arenys, signada per Josep Domingo Bofill amb la qual es fa constar que el general en cap de l'Exèrcit del Principat ha comissionat el capità de granaders Josep Marià Belloch per a recollir per via de requisita de tots els pobles del corregiment els fusells, baionetes, escopetes, pistoles, carrabines i espases o sabres de cavalleria, amb la finalitat de completar l'armament de les tropes les quals pateixen gran manca d'armes. Amenaça amb 500 lliures de multa i dos anys de desterrament a tot aquell que se sàpiga que n'ha deixat de lliurar alguna. Disposa que les armes a lliurar han de ser les sobrants després d'haver armat els quintos i reservistes de la població i, per això, demana relació exacta de tots els que siguin armats. La nota no especifica la destinació exacta d'aquest armament, però bé podria anar destinat a l'exèrcit que operava a la zona d'Arenys o ser expedit per a la defensa del castell d'Hostalric que ja es trobava en situació força compromesa. El castell després d'un setge de quatre mesos i d'haver refusat continuades propostes de rendició, algunes de les quals fetes des de Blanes pel propi general Verdier, era abandonat als francesos la nit del dia 12 de maig.²⁰

Es pot dir que Lloret no va pas sofrir, durant pràcticament tot el període considerat, la presència de les tropes invasores. De produir-se degué ser molt esporàdicament, sense haver-hi, pel que sabem, ni saquejos ni destruccions. Però Lloret ve sofrir les conseqüències derivades de la guerra, amb la participació, de bon grat o per força, en l'ajuda a diverses poblacions de la comarca en la lluita contra l'enemic, amb l'aportació d'homes i de subministraments.

A partir del moment en què deixem el nostre relat, ocupades Girona, Sant Feliu i Hostalric, tot i que no serà ocupada militarment, la població haurà de suportar les exigències de l'administració francesa que li vindrà donada des d'altres poblacions veïnes. Així ja el dia 11 de maig d'aquell any de 1811 comença a rebre peticions des de Sant Feliu, cap del cantó al qual pertanyia Lloret.

20. Manuel URGELLÈS, *Hostalric...*, p. 124.